

Po pierwsze efektywność. Inwestowanie funduszy UE na lata 2014-2020

Informacja prasowa, 20 stycznia 2016 r.

Zwiększenie efektywności i przyspieszenie realizacji programów finansowanych z pieniędzy unijnych na lata 2014-2020 to najważniejsze zadanie postawione przed zespołem złożonym z przedstawicieli instytucji zaangażowanych we wdrażanie funduszy europejskich na poziomie krajowym i regionalnym. Celem jest zainwestowanie środków europejskich w sposób dający podstawę do długotrwałego i wymiernego wzrostu gospodarczego. Niezbędnym warunkiem jest ścisła współpraca resortów i samorządów nad skutecznością i kierunkiem podejmowanych w tym celu działań.

Perspektywa finansowa środków unijnych na lata 2014-2020 to nowe uwarunkowania, nowe cele i nowe wyzwania. Jednocześnie otwieramy obecnie nowy etap w krajowym podejściu do rozwoju i dlatego tym bardziej potrzebna jest pogłębiona refleksja nad właściwym ukierunkowaniem wdrażania programów finansowanych ze środków europejskich. Z tego względu jedną z pierwszych kwestii podjętych przez Ministerstwo Rozwoju – obok działań koniecznych do podjęcia w odniesieniu do kończącej się w grudniu pod względem wydatkowym perspektywy 2007-2013 – była diagnoza stanu wdrażania tych programów. **Analiza przeprowadzona pod koniec 2015 r. wskazała**, że opóźnienia w realizacji nowych programów – w porównaniu do okresu 2007-2013 – sięgają nawet 9 miesięcy.

Wnioski z przeprowadzonej analizy oraz świadomość znacznie większych wymogów strategicznych postawionych przed programami na lata 2014-2020 i konieczność zapewnienia długofalowych skutków wdrażania środków unijnych stały się przesłanką do podjęcia w MR decyzji o opracowaniu *Planu działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów operacyjnych w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020*.

Głównym założeniem opracowanego dokumentu jest pełne wykorzystanie dostępnej alokacji w sposób trwale przekładający się na rozwój społeczno-gospodarczy i dający solidną podstawę do kolejnych działań prorozwojowych. Obok diagnozy i analizy uwarunkowań *Plan działań...* wskazuje na główne wyzwania stojące przed instytucjami wdrażającymi programy oraz przewidywane działania. Celem jest zapewnienie rozwoju Polski opartego na konkurencyjności gospodarki, wysokiej jakości miejscach pracy, szeroko rozumianej innowacyjności i włączeniu całego społeczeństwa w procesy prorozwojowe.

Jednym z najistotniejszych i najpilniejszych obecnie działań jest konieczność wypełnienia przez Polskę kilku wciąż pozostających do spełnienia warunków wstępnych (warunków ex ante), czyli pewnych wymogów o charakterze systemowym lub legislacyjnym, które na etapie negocjacji Umowy Partnerstwa i programów zostały uzgodnione jako niezbędne warunki dla przygotowania odpowiedniego „gruntu” pod unijne inwestycje. **Polska ma czas na ich spełnienie do końca 2016 r.** (niespełnienie w tym terminie może być powodem wstrzymania płatności przez KE), natomiast trzeba mieć na uwadze, że warunki te są tym bardziej pilne, że ich spełnienie – czyli przygotowanie pewnych przepisów prawa lub dokumentów – jest także powiązane z realizacją konkretnych projektów w podlegających warunkom dziedzinach.

Do spełnienia pozostaje wciąż 5 warunków na poziomie krajowym (dwa w obszarze badań i rozwoju oraz przedsiębiorczości, dwa warunki w zakresie prawa ochrony środowiska – jest to prawo wodne oraz plany gospodarki odpadami, a także jeden w obszarze zdrowia, dotyczący sporządzenia map potrzeb zdrowotnych), a w dwóch kolejnych obszarach uznanych przez KE za spełnione, warunki wymagają podjęcia dodatkowych działań (jest to obszar prawa zamówień publicznych i obszar kształcenia się przez całe życie). Dodatkowo konieczne jest wypełnienie warunków wstępnych przez regiony w zakresie trzech obszarów (są to: *Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, Gospodarka odpadami i Transport*).

Pilne wypełnienie warunków wymaga zaangażowania właściwych merytorycznie resortów, a na poziomie regionalnym także władz regionów.

Dokument obecnie jest uzgadniany z regionami i resortami, po sfinalizowaniu tych uzgodnień, jeszcze w styczniu, zostanie przekazany **pod obrady Rady Ministrów**.

Realizacja postanowień dokumentu w kolejnych tygodniach i miesiącach będzie przedmiotem uwagi Rady Ministrów, poprzez przewidzianą możliwość cyklicznej oceny i aktualizacji.

Charakter i zakres proponowanych działań:

Działania horyzontalne:

- Wdrożenie kompleksowego systemu zarządzania celami finansowo-rzeczowymi (monitoring realizacji celów w cyklu kwartalnym).
- Przyjęcie przez Radę Ministrów planu certyfikacji wydatków w ramach funduszy Polityki Spójności dla poszczególnych programów operacyjnych na rok 2016 (styczeń 2016 r.).
- Podjęcie, przez ministra właściwego ds. pracy, działań mających na celu zapewnienie komplementarności instrumentów aktywizacji zawodowej oferowanych osobom bezrobotnym w Polsce, w kontekście Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działania programowe:

- Przyjęcie kompletnych szczegółowych opisów osi priorytetowych dla programów operacyjnych.
- Przyjęcie wszystkich ogólnych kryteriów wyboru projektów w każdym programie oraz wszystkich kryteriów wyboru projektów w odniesieniu do naborów zaplanowanych na 2016 r.
- Wypełnienie warunków wstępnych (pozostających wciąż do wypełnienia).

Działania instytucjonalne:

- Zakończenie tworzenia zaplanowanego systemu instytucjonalnego w programach, w których ten proces wciąż trwa oraz zawarcie wszystkich niezbędnych porozumień międzyinstytucjonalnych.
- Zakończenie dostosowań instytucjonalnych w związku z nową strukturą ministerstw.
- Zakończenie procesu desygnacji.

Działania monitoringowo-wdrożeniowe:

- Wdrożenie systemu monitorowania projektów pozakonkursowych.
- Wdrożenie systemu monitorowania projektów dużych.
- Uruchomienie wdrażania instrumentów finansowych.
- Przyspieszenie realizacji ZIT – zakończenie procesu przygotowania strategii ZIT oraz ich opiniowania, przyjęcie przez Komitety Monitorujące kryteriów wyboru projektów w formule ZIT oraz ogłoszenie konkursów.

Działania legislacyjne:

- Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych, mającą na celu wdrożenie dyrektyw: 2014/24/UE, 2014/25/UE, 2014/23/UE (termin wejścia w życie 18 kwietnia 2016 r.).
- Konieczność zmiany prawa w zakresie wód opadowych.
- Wdrożenie przepisów ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Prezydent podpisał ustawę 7 stycznia br.)
- Wydanie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska.
- Zidentyfikowanie innych barier prawno-proceduralnych wpływających na przebieg realizacji programów.

Realizacja programów perspektywy finansowej 2014-2020

Dotychczas uruchomionych zostało blisko 400 naborów wniosków. Według danych wygenerowanych z systemu informatycznego SL2014, do 17 stycznia br. złożonych zostało **4 713 wniosków o dofinansowanie projektów** na całkowitą kwotę **36,0 mld zł**.

Od uruchomienia programów do 17 stycznia 2016 r. podpisano z beneficjentami **1 010 umów** na kwotę **dofinansowania w części UE 15,1 mld zł**. Wartość wydatków kwalifikowalnych wykazana w umowach wyniosła natomiast 18,1 mld zł.

Wartość wydatków beneficjentów uznanych za kwalifikowalne, wynikająca ze złożonych wniosków o płatność, **wyniosła 2,2 mld zł**, w tym dofinansowanie UE – **1,9 mld zł**.